

ikke her i Landet; de kan vist overhovedet ikke fremstilles her, jeg har i alt Fald aldrig hørt, at det er sket. Hvis man derfor overhovedet finder, at Lovforslagets Hensigt er god, tror jeg, at man bør lade Udviklingen fortsættes paa samme Maade som hidtil og lade Kommunerne være bestemmende om, hvad det er nødvendigt at udføre af Hensyn til Byernes Trivsel. Den Myndighed, som Laanekassens Bestyrelse i den Henseende skulde have, kunde formentlig ikke strække sig længere end til at overveje, om de Kræv, der fremkom fra de forskellige Kommuner, kunde dækkes af det Beløb, som man kunde gøre Regning paa at skaffe til Veje, og, hvis de ikke kunde det, saa maaske sigte Kravene i nogen Grad og holde dem tilbage, som den skønnede ikke var nødvendige, til Fordel for andre Kommuner. Men det vil jo blive et meget vanskeligt Skøn, og den Kommune, hvem dette Skøn i det enkelte Tilfælde maaske gaar imod, vil ikke derigennem netop faa Indtryk af, at denne Bestyrelse har været den rette Dømmer til at skønne over, hvorvidt det, Kommunen ønsker, er paa-krævet. Og det er jo rigtigt. Jeg kommer her til at tænke paa, at forleden, da der fra vor Grupper Side var Spørgsmaal fremme om Statsstøtte til Skolebespisning, blev det af en æret Taler i dette høje Ting udtalt, at ingen forbød jo Kommunerne at bispise Børnene, man vilde sikkert ikke fra Ministeriets Side sætte sig imod, at en Kommune anvendte Midler dertil, naar den fandt det nødvendigt. Derfor synes jeg heller ikke, at det ærede Medlem, der sidst havde Ordet (Hey), havde Ret i det, der laa paa Bunden af hans Betragtninger, at man i Indenrigsministeriet skulde være mere kritisk overfor de Foranstaltninger, som Kommunerne besluttede, og hvortil de ønskede at anvende Laanemidler. Som Situationen er, mener jeg ikke, at der fra Rigsdagens Side bør kræves større Kontrol, end der allerede findes overfor de enkelte Kommuner. Saa frit Kommunestyre som muligt har jo dog i mange Kredse været Løsenet igennem mange Aar.

Jeg haaber, at dette Lovforslag snarest maa blive til Lov og komme til at gøre sin Nytte ude omkring i Landet og maaske bidrage til, at Kommuner, der, for at holde deres Virksomheder i Gang, har maattet stifte Laan, der er endnu dyrere end disse, kan faa dem afviklet og komme til at arbejde med noget billigere Penge.

Handelsministeren (*Hassing Jørgensen*): Der synes at være almindelig Enighed om, at dette Lovforslag er betimeligt. Det ærede 3die Medlem for 6te Kreds (Hey) udtalte, hvad jeg er enig med ham i, at ganske vist er Pengeforholdene noget forandrede til det bedre, siden disse Forhandlinger fandt Sted, saaledes at Pengeinstitutterne i Virkeligheden er rigeligere forsynede end paa det daværende Tidspunkt, men, som han rigtigt udtalte, følger dog ikke deraf, at Pengeinstitutterne vil være særlig villige Laangivere til Øjemed som disse, der jo ikke giver dem en særlig stor Fordel, og overfor hvilke de ogsaa maa gaa ud fra, at Laanenes Varighed vil være temmelig stor. Man vil i alle disse Forhold med Rette lægge stor Vægt paa at holde sig saa likvid som muligt; jeg tør derfor gaa ud fra, at man fra alle Sider er enig om, at det er godt, at der nu er tilvejebragt et saadant større Beløb til Fordeling mellem Kommunerne til Afhjælpning af deres Laanetrang.

Men der er fra forskellige Sider udtalt nogle Betæneligheder, altsaa ikke overfor selve Loven, men med Hensyn til den Anvendelse, den kunde faa, og disse Betæneligheder forekommer mig at samle sig mere i en udtalt Mistillid til Kommunernes Styrelse end til Godheden af dette Lovforslag og den Anvendelse, det kunde faa, thi den Kritik, som maatte ramme den Anvendelse, man giver dette Lovforslag, maa dog siges i videste Forstand at ramme Kommunernes Evne og Villie til at administrere rigtigt og forsvarligt. Det ligger ikke for mig at tiltræde denne Kritik af Kommunernes Evne og Villie til at bedømme deres Forhold rigtigt, tværtimod tør jeg sige, at naar jeg har medvirket ved denne Sags Ordning, kan jeg selvfølgelig ikke være gaaet ud fra en saadan Forudsætning. Det ærede 7de kongevalgte Medlem (Falbe Hansen) udviklede i et efter min Opfattelse meget interessant Foredrag, som jeg ikke tvivler om, at Laanekassens kommende Bestyrelse nøje vil overveje, de Hensyn, som burde være ledende ved Bevillingen af Laanene. Det ærede Medlem krævede fortrinsvis Arbejder, som giver Beskæftigelse for danske Arbejdere, og krævede, at de Foretagender, som skal sættes i Gang, skal være produktive, at det ikke er Luksusforetagender. I Stedet for at kræve, at Foretagendet skal være produktivt, tror jeg, at man, hvis man vil være retfærdig overfor den nævrende Situation, maa benytte det Udtryk, som, saa vidt jeg husker, det ærede